

Afryka też ma swoje euro!

17 września 2019

Wspólna waluta państw Unii Europejskiej powstała w 2002 roku, tymczasem od kilku dekad funkcjonuje w najlepszej wspólnej walucie sporej grupy państw w Afryce.

Strefę franka CFA (Communauté Financière Africaine) tworzy 14 państw będących członkiem jednej z dwóch unii: Unii Gospodarczej i Walutowej Afryki Zachodniej (WAEMU), w skład, której wchodzi: Benin, Burkina Faso, Gwinea Bissau, Niger, Mali, Senegal, Togo, Wybrzeże Kości Słoniowej, oraz Wspólnoty Gospodarczej i Walutowej Afryki Środkowej (CAEMC), obejmującej Gabon, Czad, Gwineę Równikową, Kongo, Kamerun i Republikę Środkowoafrykańską. Obie unie używają tej samej waluty – franka CFA, który jest wspólną nazwą dla dwóch jednostek monetarnych: franka CFA Afryki Zachodniej oraz franka CFA Afryki Środkowej. Waluty te funkcjonują równolegle i niezależnie od siebie, emitowane są przez dwie odrębne instytucje monetarne i powiązane są sztywnym kursem z euro.

Pierwsze prace nad wprowadzeniem franka CFA rozpoczęły się jeszcze w 1939 r., a oficjalnie waluta zaczęła funkcjonować z końcem 1945 r. Według rządu francuskiego frank CFA, w pełni wymieniały na franka francuskiego po stałym kursie, był dowodem dobrej woli wobec kolonii w warunkach silnej dewaluacji francuskiej waluty, która mogła wpłynąć negatywnie na eksport francuskich kolonii. Co ciekawe proces dekolonizacji nie zagroził funkcjonowaniu strefy franka CFA. Przeciwnie, wzmocnione zostały jej instytucjonalno-regulacyjne fundamenty. Nastąpiło to przez powołanie w 1959 r. dwóch banków centralnych niezbędnych dla dalszej integracji monetarnej i funkcjonowania unii – Centralnego Banku Państw Afryki Zachodniej (BCEAO) oraz Banku Państw Afryki Środkowej (BEAC).

W latach 1970. wprowadzono reformy, które m.in. dawały więcej samodzielności zarządom obu banków centralnych. Przełomowe dla dalszej integracji monetarnej było powołanie w latach 1990. dwóch unii gospodarczo-walutowych WAEMU oraz CAEMC, które stanowiły zinstytucjonalizowany przejaw trwających od dziesięcioleci uzgodnień integracyjnych. Dalszy postęp w procesie integracji gospodarczej i monetarnej nastąpił po dewaluacji franka CFA w 1994 r. Główną przyczyną 50-procentowej dewaluacji obu wersji franka CFA było trwające od lat 1980. pogorszenie wymiany towarowej państw obu unii i silna aprecjacja franka francuskiego wobec walut głównych partnerów handlowych. Funkcjonowanie strefy franka w latach 1990. pozostawało pod wpływem zmian związanych z procesami integracyjnymi w UE, a zwłaszcza wprowadzaniem euro.

Strefa franka CFA jest przykładem, jak uważają jej zwolennicy, historycznego sukcesu unii walutowej przyczyniającej się do wzrostu gospodarczego państw członkowskich oraz ich stabilności pieniężnej i finansowej. Przeciwnicy wykazują natomiast, że jest ona formą kolonializmu gospodarczego, formą wyzysku, a funkcjonująca unia walutowa i gospodarcza jest unią narzuconą siłą, nierównomiernie dzielącą obciążenia oraz korzyści między państwa członkowskie.

Autorstwo: Arkadiusz Miksa

Źródło: NEon24.pl